

สำนักงาน ป.ป.ท.

PACC NEWS

ข่าวประชาสัมพันธ์

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

OFFICE OF PUBLIC SECTOR ANTI-CORRUPTION COMMISSION

สำนักงาน ป.ป.ท. เข้าร่วมการเปิดตัวรายงาน “Advancing Public Integrity in Thailand” และการประชุม The 4th Meeting of the Working Party on Public Integrity and Anti-Corruption (PIAC)

วันที่ 26 มีนาคม 2569 เวลา 15.00 - 16.30 น. (ตามเวลาท้องถิ่นประเทศฝรั่งเศส) ณ องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส นายภูมิวิศาล เกษมสุข เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้เข้าร่วมการเปิดตัวรายงาน “Advancing Public Integrity in Thailand” ซึ่งนับเป็นรายงานความซื่อตรงของประเทศไทยฉบับที่ 3 ขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) (ฉบับที่ 1-2 คือ OECD Integrity Reviews of Thailand ของปี ค.ศ. 2018 และ 2021 ตามลำดับ) และ ได้ร่วมอภิปรายในเวทีการเปิดตัวรายงานดังกล่าว โดยสรุปใจความสำคัญของรายงานความซื่อตรงของประเทศไทยฉบับที่ 3 ได้ ดังนี้

นับตั้งแต่มีรายงานความซื่อตรงของประเทศไทยฉบับที่ 1 และ 2 เมื่อปี ค.ศ. 2018 และ 2021 ประเทศไทยได้ดำเนินการปฏิรูปหลายประการที่สะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการยกระดับความซื่อตรงสุจริตในภาครัฐ ความก้าวหน้าที่เด่นชัดที่สุดเห็นได้จาก การจัดการความขัดกันระหว่างผลประโยชน์ (conflict of interest) และ จริยธรรมภาครัฐ ขณะเดียวกันมีความคืบหน้าเกี่ยวกับการประสานงานระบบความซื่อตรง (integrity system) แต่ข้อเสนอแนะหลายประการยังไม่ได้ดำเนินการหรือไม่สามารถปรับใช้แล้วเนื่องจากบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป ในทำนองเดียวกันกรอบการดำเนินงานด้านวินัยเจ้าหน้าที่รัฐ และการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส (whistleblower protection) จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ภาพรวมของผลการดำเนินงานของประเทศไทยมีความแตกต่างหลากหลาย และในบางกรณีข้อเสนอแนะเดิมไม่สอดคล้องกับบริบททางกฎหมายหรือลักษณะองค์กร/หน่วยงานที่เปลี่ยนไป จึงได้มีการกำหนดข้อเสนอแนะใหม่ที่สอดคล้องกับโครงสร้างและลำดับความสำคัญของประเทศไทยในปัจจุบัน รวม 6 ประเด็น ดังนี้

/ 1.การส่งเสริม...

“พลังศรัทธา พลังล่าทุจริต”

สายด่วน 1206 www.pacc.go.th

-2-

1. การส่งเสริมระบบความซื่อตรงภาครัฐที่ครอบคลุมและมีการประสานงาน

ประเทศไทยได้แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นต่อความซื่อตรงภาครัฐผ่านการพัฒนาและดำเนิน ยุทธศาสตร์ระดับชาติอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม หากยุทธศาสตร์เหล่านี้มีระบบติดตามและประเมินผลที่เข้มแข็งก็จะส่งผลดียิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบและบรรลุเป้าหมายนโยบาย นอกจากนี้ การเปิดให้ผูมีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมมากขึ้น ในขั้นตอนการกำหนดนโยบาย จะช่วยส่งเสริมแนวทางบูรณาการการทำงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม (whole-of-society approach) ในการสร้างความซื่อตรงภาครัฐ

ข้อเสนอแนะ

- ปรับปรุงกรอบยุทธศาสตร์ด้านความซื่อตรงและการต่อต้านการทุจริต โดย
 - o ดำเนินการประเมินความเสี่ยงอย่างรอบด้าน
 - o ใช้ตัวชี้วัดเชิงประจักษ์ที่ครอบคลุม
 - o จัดให้มีระบบติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ
- ปรับโครงสร้างภารกิจด้าน การป้องกันและการปราบปรามการทุจริต ระหว่างสำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารคดีและนโยบาย
- เสริมสร้างระบบการแต่งตั้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. บนหลักคุณธรรม เพื่อรักษาความเป็นอิสระขององค์กร
- เสริมบทบาทของ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) โดยกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจน

2. การเสริมสร้างจริยธรรมภาครัฐ

การประกาศใช้ พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ถือเป็นก้าวสำคัญในการยกระดับความซื่อตรงของการบริหารราชการไทย อย่างไรก็ตาม จำเป็นต้องมีการประสานงานที่ดีขึ้นระหว่างหน่วยงานหลักด้านการต่อต้านการทุจริต เพื่อเพิ่มการรับรู้ การฝึกอบรม และแนวทางปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐ

ข้อเสนอแนะ

- เสริมการประสานงานระหว่าง สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. และ สำนักงาน ก.พ. เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของการฝึกอบรมและการสร้างความตระหนักด้านจริยธรรม
- จัดทำ คู่มือและแนวทางปฏิบัติด้านจริยธรรม ที่ครอบคลุมหลักจริยธรรมทั้ง 7 ประการตามประมวลจริยธรรมข้าราชการ พ.ศ. 2564
- ปรับปรุงเกณฑ์การประเมิน ITA โดยให้ความสำคัญกับการวัดความเข้าใจด้านมาตรฐานทางจริยธรรม ในเจ้าหน้าที่ของรัฐและผลที่ได้จากการฝึกอบรมด้านจริยธรรม มากกว่าการวัดการทำงานว่าเป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่

3. การเสริมสร้างความซื่อตรงในภาครัฐผ่านการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเทศไทยมีระบบในการจัดการ การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ (conflict of interest) และการยื่นบัญชีทรัพย์สิน ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตในภาครัฐ อย่างไรก็ตาม การบังคับใช้ การตรวจสอบ และการติดตามผล ยังเป็นสิ่งที่ท้าทายที่จะทำให้การแก้ไขปัญหาคัดกันระหว่างผลประโยชน์มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

/ ข้อเสนอแนะ...

“พลังศรัทธา พลังล่าทุจริต”

สายด่วน 1206 www.pacc.go.th

-3-

ข้อเสนอแนะ

- รวมศูนย์การบริหารจัดการความขัดกันระหว่างผลประโยชน์ไว้ที่สำนักงาน ป.ป.ท. และแยกออกจากบทบาทการสืบสวนสอบสวนด้านปราบปราม
- ควรทำให้กฎระเบียบที่เกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์มีความชัดเจนมากขึ้น ด้วยการอธิบายความและการยกตัวอย่างที่ชัดเจน และมีแนวทางการปฏิบัติสำหรับตำแหน่งที่มีความเสี่ยงสูงเป็นการเฉพาะ
- ขยายข้อกำหนดการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินให้ครอบคลุม เจ้าหน้าที่ระดับสูงและตำแหน่งที่มีความเสี่ยง
- เสริมสร้างกฎระเบียบและการตรวจสอบหลังการเลิกจ้าง (post-employment) รวมถึงการออกแบบระยะเวลาผ่อนปรน (cooling-off period) ที่เหมาะสม และการวิเคราะห์การปฏิบัติตามกฎระเบียบโดยอิงตามความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน

4. การสร้างระบบวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกัน

ประเทศไทยควรเสริมให้ระบบวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐมีความสอดคล้อง เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ โดยลดความกระจุกกระจายของระบบวินัยที่แตกต่างกันในแต่ละภาคส่วน และเสริมกลไกการดำเนินการทางวินัยที่เป็นกลาง และรวดเร็ว การสืบสวนสอบสวนทางวินัยที่มีประสิทธิภาพโดยนักสืบสวนสอบสวนที่ผ่านการฝึกอบรมและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดำเนินงานทางวินัยของแต่ละหน่วยงานจะช่วยพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานทางวินัยของแต่ละหน่วยงานได้

ข้อเสนอแนะ

- เสริมความคุ้มครองทางกฎหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้กำกับดูแลและผู้ดำเนินการทางวินัย โดย
 - o ระบบคัดเลือกตามหลักคุณธรรม
 - o ความมั่นคงในการทำงาน
 - o ค่าตอบแทนที่เหมาะสม
- ส่งเสริมให้งานวินัยของแต่ละหน่วยงานมีความสอดคล้อง และกำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ของงานวินัยของแต่ละหน่วยงานให้มีความชัดเจน
- กำหนด กรอบระยะเวลาในการดำเนินงานวินัยในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนและเหมาะสม ตั้งแต่ขั้นตอนแรก การสืบสวนสอบสวน การพิจารณา และการลงโทษ
- เสริมการประสานงานระหว่าง กระบวนการวินัยและกระบวนการอาญา ซึ่งหมายรวมถึงช่องทางการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ต้องตามกฎหมายที่ชัดเจนขึ้นและการดำเนินการสืบสวนสอบสวนคู่ขนานกัน

5. การสร้างความโปร่งใสและความซื่อตรงในการตัดสินใจของภาครัฐ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีพื้นฐานทางรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่ดีสำหรับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และมีความก้าวหน้าในเครื่องมือดิจิทัลอย่างเห็นได้ชัด เช่น ระบบกลางทางกฎหมาย (Central Law Portal) แต่การนำไปใช้ยังไม่ค่อยดีนัก และยังมีความเสี่ยงจากการถูกครอบงำทางนโยบาย (policy capture) ที่เกิดจากช่องว่างทางกฎหมายด้วย นอกจากนี้ คำแนะนำที่ค่อนข้างจำกัด วิธีการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกัน การขาดกฎระเบียบที่ชัดเจน เพื่อควบคุมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้การกำหนดนโยบายเสี่ยงต่ออิทธิพลที่ไม่เหมาะสม การเพิ่มความโปร่งใสในการตัดสินใจผ่านกรอบการเข้าถึงข้อมูลที่เข้มงวด จะช่วยพัฒนาการกำกับดูแลหน่วยงานให้คำปรึกษาในการออกนโยบายได้ดีขึ้น และการเปิดเผยวาระของผู้กำหนดนโยบายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น จะช่วยปกป้องความซื่อสัตย์สุจริตได้ดียิ่งขึ้น

/ ข้อเสนอแนะ...

“พลังศรัทธา พลังล่าทุจริต”

สายด่วน 1206 www.pacc.go.th

สำนักงาน ป.ป.ท.

PACC NEWS

ข่าวประชาสัมพันธ์

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

OFFICE OF PUBLIC SECTOR ANTI-CORRUPTION COMMISSION

-4-

ข้อเสนอแนะ

- เริ่มกระบวนการพัฒนากฎระเบียบในการควบคุมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อป้องกันอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายและเสริมสร้างความโปร่งใส
- พัฒนาระบบ Central Law Portal และเชื่อมโยงข้อมูลสรุปการประชุมคณะรัฐมนตรีและถ่ายทอดการประชุมรัฐสภา ให้เป็นศูนย์กลางข้อมูลทางกฎหมายและการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ แบบ “one-stop shop”
- เสริมสร้างการตระหนักรู้เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจที่ดีต่อกระบวนการรับฟังความคิดเห็น และเพื่อให้ประชาชนสามารถสื่อสารความต้องการของตนต่อผู้ออกนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. การจัดตั้งระบบคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสเพื่อคุ้มครองความซื่อตรงภาครัฐ

ประเทศไทยได้นำมาตรการคุ้มครองการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะมาใช้เมื่อเร็ว ๆ นี้ โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในปี พ.ศ. 2568 เพื่อคุ้มครองการร้องเรียนต่อสาธารณะ แม้จะมีการปรับปรุงกฎหมายเหล่านี้แล้ว แต่ปัจจุบันการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสที่อยู่ในหรือเกี่ยวข้องกับสถานที่ทำงานยังไม่ชัดเจน และยังไม่ได้กำหนดขอบเขตของการเปิดเผยข้อมูลที่ได้รับการคุ้มครอง มาตรการตอบโต้ หรือการคุ้มครองจากการตอบโต้ ดังนั้น ระบบความรับผิดชอบความซื่อตรงในภาครัฐของประเทศไทยยังคงปรากฏช่องว่างที่สำคัญอยู่

ข้อเสนอแนะ

- รวมกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ร้องเรียนให้เป็น กรอบกฎหมายคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสที่เป็นเอกภาพ และครอบคลุมครบถ้วน เพื่อป้องกันการเปิดเผยข้อมูลในที่ทำงาน และชี้แจงช่องทางและขั้นตอนการร้องเรียนแจ้งเบาะแสทั้งภายในและภายนอกองค์กร
- สร้างความเข้าใจที่ชัดเจนในข้อแตกต่างระหว่าง กฎหมายการคุ้มครองพยานและกฎหมายการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส เพื่อส่งเสริมให้เกิดความชัดเจนในมาตรฐานและแนวปฏิบัติทางกฎหมายที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น
- ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้าง ที่เจ้าหน้าที่สามารถตั้งคำถามและแสดงความคิดเห็นในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นความลับ อันจะช่วยให้หน่วยงานสามารถตรวจสอบและแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงทีก่อนที่ปัญหาจะลุกลามจนสร้างความเสียหายมากเกินไป

ข้อเสนอตามรายงานดังกล่าวข้างต้นสำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบหลักร่วมกับสำนักงาน ก.พ.ร. ในการดำเนินงานและรับผิดชอบงานในส่วนของการขับเคลื่อนและมาตรการใด ๆ ที่มาจากคณะกรรมการ Public Governance Committee (PGC) ของ OECD ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2568 โดยสำนักงาน ป.ป.ท. จะบูรณาการการดำเนินงานเพื่อนำข้อเสนอดังกล่าวไปปรับใช้ในการสร้างความซื่อตรงในภาครัฐร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันเป็นการสนับสนุนการเป็นเข้าเป็นสมาชิก OECD ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล

/ ต่อมาเมื่อวันที่...

“พลังศรัทธา พลังล่าทุจริต”

สายด่วน 1206 www.pacc.go.th

สำนักงาน ป.ป.ท.

PACC NEWS

ข่าวประชาสัมพันธ์

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

OFFICE OF PUBLIC SECTOR ANTI-CORRUPTION COMMISSION

-5-

ต่อมาเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2569 เวลา 09.00 - 15.30 น. (ตามเวลาท้องถิ่นประเทศฝรั่งเศส) ณ องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส นายภูมิวิศาล เกษมสุข เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้เข้าร่วมประชุม The 4th Meeting of the Working Party on Public Integrity and Anti-Corruption (PIAC) ซึ่งเป็นการประชุมคณะทำงานย่อยภายใต้กำกับของคณะกรรมการ PGC โดยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการขับเคลื่อนงานเพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตและการสร้างความซื่อตรงในภาครัฐจากผู้แทนของแต่ละประเทศ และมีวาระเพื่อพิจารณาที่สำคัญคือการกำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ของ PIAC ร่วมกันในกลุ่มคณะทำงาน นอกจากนี้ยังได้มีการหารือระดับทวิภาคีร่วมกับฝ่ายเลขานุการของ PIAC ถึงแนวทางการขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมความซื่อตรงในภาครัฐ โดยเฉพาะการสร้างการรับรู้ให้กับภาคเอกชนถึงผลการประเมินดัชนีชี้วัดความซื่อตรงในภาครัฐ (Public Integrity Indicators) ของประเทศไทย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกับภาคเอกชนในการมีส่วนร่วมกับภาครัฐตั้งแต่การออกนโยบายไปจนถึงการสะท้อนความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงวิธปฏิบัติของทางราชการ เพื่อสร้างความโปร่งใสในการให้บริการภาครัฐและเพื่อให้เกิดความซื่อตรงในภาครัฐมากยิ่งขึ้น

“พลังศรัทธา พลังล่าทุจริต”

สายด่วน 1206 www.pacc.go.th

“ขับเคลื่อนธรรมาภิบาล บูรณาการป้องกันเชิงรุก ทุจริตภาครัฐลดลง ประชาชนเชื่อมั่นและศรัทธา”

#PRPACC

เลขที่ 99 หมู่ 4 อาคารซอฟต์แวร์ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลคลองเกลือ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทร. 02 502 6677-80 โทรสาร 02 502 6132